

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉ EN
 Egy hétre 20 K Félévre 110 K
 Negyedévre 55 K Egész évre 220 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM

Mindenütt egyformák

A politikai és társadalmi radikálizmusról van szó. Emlékezzünk vissza a mi radikálisainkra. Jászi Oszkárék szakítottak az egységes nemzeti állam gondolatával s külön politikai jogokkal bíró nyelvtörvényekre akarták felosztani Magyarországot. Nekik mi degy volt, hogy ezzel felbomlik az ország; a földrajzi egységnek ezeréves kötelékei széthullanak és tesztételen viszályban pusztul el a magyar. Idegenül, sőt ellenségekül állottak szemben a nemzeti gondolat szentségével.

Ugyanezzel a jelenséggel találkozunk ma Dániában. Mi baja volt Dániának a háború alatt? Mindennel bőszében élt és amellett a háborús szállításokkal hihetetlenül meggazdagodott. A dán földműves tanulmányosságától és szorgalmától már korábban is valóságos Eldoradová és mintacsorává lett. A 3 millió dán kicsiny területén sokszor megközelítette Nagymagyarország évi termelését s elérte azt, hogy Dániában minden tehén 9 liter tejet ad átlagban naponta.

És mégis, Dánia most úgy a teljes felfordulás előtt áll, mint a háborúban kimerült országok. Mi ennek az oka?

Dániában a koalícióban működő radikálisok és szocialisták kormányát állt az ügyek élén. De lássuk a kérdést közelebbről! Az entente hatalmak érdeke az lett volna, hogy az egész Schleswig-Holstein, melyet az 1864. porosz-osztrák háborúban veszített el Dánia, az anyországhoz visszacsatolassék. Mi nekünk, kik közel állottunk a németekhez, nem lehetett kedves ez a gondolat, mert hiszen a német tengeri hatalomnak nélkülözhetetlenül szüksége van erre a területre. De, ha volt valaha önzés szent, ez valóban igazolt sacro egoismo lett volna a dánok részéről. Hiszen erőszakkal elrabolt terület visszaszerzéséről volt szó abban. Itt, Dánia szempontjából másodlagos kérdés volt, hogy a lakosság egy része Schleswig-Holsteinban német nemzetiségű. És mégis mi történt?

Dánia radikális miniszterelnöke, Zahle, mindent elkövetett, hogy a hazájától elszakadt föld visszacsatolását megnehezítse, esetleg épen lehetetlenné tegye. Ugyanis, mint külügyminiszter, az entente terveivel ellenlében, mely hazájára a legkedvezőbb volt, csak a dán lakosságra területre tartotta fenn igényét s ott is, népszavazás útján. Ennek pedig az lett természetes következménye, hogy a vegyes lakosságú terület német többsége a visszacsatolás ellen nyilatkozott.

Voltaképen ez a magva a dániai bonyodalomnak. A többi mind csak járuléka. De ezek is jellemzők. Zahle, a nagy demokrata, el akarta halasztani a választásokat, mert érezte, hogy büzlük valami az ő Dániájában. Más verzió szerint pedig csak azért csinálja a ferradalmat, hogy mártírsággal kendőzze hazafurását. De mindenképen jellemző, hogy a felbomlást, pusztulást terjeszti maga körül, zavart és gazdasági romlást kezdeményezvén azzal is, hogy a király alkotmányos parancsainak teljesítését megtagadta. Az már előtűnik, magyarok előtt nem meglepő, hogy a radikális Zahlenak is a socialdemokratia a segítőtársa, jobb keze. Az sem fog bennünket meglepni, hogy a rendbontásban a teiben és vajban uszó Dánia tönkre tételénél a sort a kommunizmus fogja bezárni!

Ezt mi így tapasztaltuk ide haza, s ugyanezek ismétlődését látjuk a külföldön. Zsidó-szabadságműveltség, — politikai radika-

lizmus, — socialdemocratia — bolsevizmus. A fejlődés törvénye az állami és társadalmi rothadásnak ezeket írja elő főbb állomásai gyanánt. Dánia most közeledik a végső állomáshoz.

Mi már ezen is túl vagyunk. Kérdjük, minden becületese magyartól, akarjuk-e újra kezdeni? Ha igen, hát csak tessék reaktiválni a pusztulás ismert előkészítőit. Már kezdenek besettenkedni az új élet sáncai közé. Sok helyen belépték már a trójai falovat! Itt nálunk, Debrecenben is.

Horthy Miklós április 14-én jön Debrecenbe

Az ünnepélyes fogadtatás előkészítése

Ma kapott értesítést a körletparancsnokság, hogy Horthy Miklós kormányzó április 14-én fog Debrecenbe érkezni. A városi tanács nyomban bizalmas ülésre ült össze és elhatározta, hogy Horthy Miklós kormányzót, mint államfőt fogadja méltó ünnepek között. Ekkor fogják átadni a gazdák diszes selyemzászlóját is a debreceni háziezrednek.

Az ünnepélyes fogadtatás programjának végleges megállapítására bizottság alakult, melybe a tanács bevonja Hajdúvármegye képviselőit és a katonai hatóságokat is. A bizottság haladéktalanul megkezdi működését. A kormányzó fogadtatására tájékoztatót nyújt a szegedi látogatás programja. Ezért leközöljük a szegedi kormányzó-fogadtatás lefolyását, illetőleg a debreceni fogadtatás tervét:

Az érkezés előtti estén (április 13-án) zenés takarodó, az érkezés reggelén (április 14-én) zenés ébresztő. A katonazenekar végigjárja a város főbb utcáit.

Dél előtt 9 órakor érkezés. A pályaudvaron diszszázad; a zenekar a Hymnuszt játssza; a legfőbb katonai parancsnok jelentést tesz a kormányzóknak, akit azután Szomjas Gusztáv, Debrecen és Hajdúvármegye kormánybiztos főispánja üdvözöl.

Ezután a kormányzó a városi állomás épület főbejáratán át a Petőfi-térre megy, ahol a városi tanács élén a polgármester, a vármegyei tisztikar élén pedig az alispán üdvözlik. Ekkor a kormányzó az ötös fogatra ül és bevonul a Hunyadi és Piac-utcán át a Nagytemplomhoz, ahol diszszemlélt tart a csapatok felett. Itt lesz a zászló ünnepélyes átadása is. (Szegeden Te deum volt a róm. kath. templomban) majd egyházi beszédeket mondtak Zadravecz róm. kath. tábori püspök és Antonfy László ref. lelkesz.)

Ezután a diszszemlére felvonult katonaság díszmenetbe alakult, mely alatt a hölgyek csokrát vesz át. A díszmenet után a kormányzó szállására tér. (Szegeden meglátogatta a tovább szolgáló altisztek villásreggelijét, azután következett a tisztikar ünnepélyes bemutatkozása, majd a küldöttségek fogadása a városházán) Debrecenben a városházánál sokkal alkalmasabb e célra az Arany-Bika díszterme.

Szegeden d. u. 2 órakor lakoma volt, melyen a polgármester köszöntötte fel a kormányzót. Debrecenben a program e pontja úgy módosulhat, hogy Hajdúvármegye alispánja is üdvözölni fogja, vagy esetleg mindkét törvényhatóság nevében a kormánybiztos főispán.

Szegeden ebéd után a kormányzó visszavonult délután 6 óráig és akkor megjelent a színházi diszszeládáson Debrecenben az Arany-János-társaság rendezte a színházi diszszeládást. Szegeden este 8 óra 15 perckor kisebb: e. u. vacsora volt, mely után este 10-kor a kormányzó elutazott. Az elutazás is ünnepélyes volt, mint az érkezés.

Természetesen sok függ attól, mennyi időt tölthet a kormányzó Debrecenben. Eddigi diszpozíciók szerint reggel kilenctől este tízig tartózkodik városunkban.

Az Arany János Társaságnak színházi ünnepélyére a módosított dátumnak megfelelően a jegyek szétosztása és végleges műsor közlétele majd csak a jövő héten történik meg.

G. O. K.

A gabonagyűjtés országos kormánybiztossága Debrecenben is megkezdte működését. A gazdaközönseget először barátságos megbeszélésre szólították fel hírlapilag, később pedig egyenkénti meghívást kapott a „kirendeltséghez”, mely alkalommal tapintatosan felhívták, hogy terményfeleslegét ajánlja fel, különben a rekvirálás elkerülhetetlen.

Egyesek azt kérdik, hogyan lehet mégis titokban lisztet és egyebet kapni. Megengedjük, hogy egyik-másik helyen akad egy kis kivétel, de az is inkább vidéken. Mindenesetre téves a „kirendeltség” azon feltevése, hogy az ő számítása szerint itt kivételnek lenni kell. Még nagyobb tévedés azonban az, hogy a gazdaközönség azért nem tódult az értekezletre és a felajánlásra, mert indolens vagy nem tudja eléggé megítélni az ország nehéz helyzetét. Habár sok mulasztás történt az illetékes körök részéről a földművelés rovására a multban, azért a gazdaközönség mindig a legnagyobb áldozatkészséget mutatta hazájával szemben. Hiszen köztudomású dolog, hogy a föld adta a legjobb katonákat, a földműves munkálkodott akkor, amikor sok más ember nem dolgozott, a gazda nyitotta meg a ládáját és jegyezte a hadikölcsonk nagy részét. Miért volna most hazafiatlanabb, mikor ugylátszik, hogy megértésre talál oly részről, melyről eddig ezt nem tapasztaltuk? Igenis, Debrecen város gazdaközönsege át van halva hazafias érzéstől és tőle telhetőleg a legnagyobb anyagi és erkölcsi támogatással siet hazáját talpra állítani. Nem áll tehát az, hogy a debreceni gazdatársadalmom nem ajánlja fel terményfeleslegét oly készséggel, mint dunántuli testvéreink. Nagy különbség van az ez évi dunántuli és tiszántuli gazdasági helyzet terén, mert míg a Dunántulnak csak egy része volt a román megszállás átkának kitéve és az a rész is csak rövid ideig, addig a Tiszántul az oláh garázdálkodást majd egy évig nyögte. És ezen megszállás talán senkit sem sújtott annyira, mint a debreceni gazdatársadalmat.

Mindenestre nagy a debreceni határ, mert összesen 166 283 kat. hold, de ne felejtjük, hogy ebből szántó föld csak 82,326 kat. hold, a többi kert, rét, szőlő, legelő, erdő, nádas stb.

Már pedig a szántó föld terméséből egy tekintélyes rész ment a részes aratóknak, részes termelőknél és cséplőmunkásoknak, kik 95 százalékban nem Debrecenbe valók és természetesen, hogy terményrészüket hazaszállították. Még tekintélyesebb az a rész, amit az oláhok itt elfogyasztottak és amit elszállítottak. Az oláhok által szállított mennyiségnél nem lehet csak a vagyonokban szállított mennyiséget alapul venni, mert talán még többet elszállítottak lengyel, a sámsoni, vámospércsi és derecskai országúton, nagy mennyiséget pedig boroshordókban, meg nyíltan, kocsin és vasúton Csopont át Csehszlovákiába, mint a román hadvezetőség egyes tagjainak privát üzletszállítmányát. Hiszen ezek talán mind közismert dolgok. Visszatérve a felajánlásra, csak hangsúlyozhatjuk, hogy ha volna, miért ne adnánk? Először nagyon is jól tudjuk, hogy hazánk jövője forog kockán, másodsor pedig az árak megfelelőik.

Célszerű volna talán egy bizottságot összehívni, melyben a vidéki és debreceni gazdák is megfelelően képviselve lennének, hogy a kivétel megfelelően elosztassék. Másrészt pedig alkalmunk volna ezen értekezleten a kirendeltségnek az itteni terménykészletekről egy, a valóságnak megfelelő képet nyújtani, úgy hogy a G. O. K. nak felterjesztés tételű és a kontingensnek a helyzethez alkalmazkodó kivelése kérelmezhető volna.

Azonban semmiesetre sem lehet az iróasztalnál befolyt ellenőrizhetetlen adatok alapján a kivételt eszközölni.

Kérünk egy kis jobb érzést a gazdákkal szemben és mindenestre nagyobb honszeretést és hazafiságot feltételezést!

Itt említjük meg, hogy meggyeszerre nagy elkeseredést kelt a gazdák között, hogy mikor a gabonagyűjtő-bizottság részére a munkálataikat a községi szervek rendben elvégezték, megjelentek a községekben a Haditerménynek a multból jól ismert, híres, sőt hírhedt görbörü és görbelábu megbízottjai az elszállításért és — ami fő — a jutalékok bezsebelésére. Papp Sándor megyei gazdasági egyesületi titkár előterjesztésére Pákozdy Sándor alispán azonnal távirati jelentést küldött fel a közlelmezési miniszterhez. Nem is lehet tenni, hogy továbbra is munka nélkül szedik le a tejfölt a kávéházakban lebzóltó ingyenélők. Azt az összeget, ami után a bizományosok nyújtják most ki felhívás nélkül, vagy a termelőknél jut-tassák, vagy azoknak a hivatalos közegeknek, amelyek a gyűjtés munkáját tényleg végezték.

Hirdetmény

A forradalom kitörésekor számos kincstári eredetű hangszer került magánemberek kezébe. A román megszállás alatt pedig szintén sok kincstári eredetű hangszer adatott el egyes román katonák által.

Felhívom a város lakosságát, hogy a birtokában levő katonai eredetű összes fuvó vagy vonós hangszereket, a Péterfia-utcai lak-tanyában elhelyezett anyaggyűjtő állomás rak-tárába önként és haladéktalanul szolgáltat-sassá be.

Azok, akik ezen felhívás dacára katonai eredetű hangszereket továbbra is maguknál rejtgetnek, orgazdaság gyanújába kerülnek és ellenük a katonai hatóságok a legszigorúbb megtorló eljárást indítják meg.

Debrecen, 1920 április hó 3-án.

Kell ezredes s. k.
térparancsnok

A közellátás zavarai Rövidesen javul a helyzet

Az új maximális árak

Megszoktuk már, hogy ennek a modern-liberális szellemű egyenadmirálisvárosnak minden intézménye akkor mondja fel a szolgálatot, mikor a közönség legjobban rá van utalva a hatóság támogatására. Mikor a magyar nemzet reményességének és büszkeségének, a Nemzeti Hadseregnek tisztjeit kell elhelyezni, akkor a Lakáshivatal szépenlelesen tehetetlen, mikor a rettenetes drágaság ezer és ezer inséget hajt a Népkonyha jótékony asztalához, akkor a Népjóléti Hivatal kurtán-furcsán bezárja a Népkonyhát, stb. Helyesen nem lepelt meg bennünket az a hír sem, hogy a város ellátatlan lakossága liszt nélkül marad a húsvéti ünnepek alatt Nagy meglepetéssel vetük azonban olvasóinknak azt a panna-szát, hogy a Határ-utcai macesszütő kemencék mindezek dacára is vígan ontják a főmérdek ötkilós pászkacsomagokat. Minthogy biztos forrásból nyert értesüléseink szerint a debreceni gazdáközönség dicsőretremelő önzetlenséggel és a példátlanul nehéz időkhöz illő hazafias lelkesedéssel ajánlotta föl kenyérmag földiségét a kormánynak és legelső sorban szülővárosa ellátatlanjainak: könnyelmű és vétkecs mulasztást sejtettünk a dolog hátterében és felkerestük Zöld József tb. tanácsnokot, a város közlelmezési ügyosztályának vezetőjét, hogy magyarázatot kérjünk tőle. Kérdésünkre a következő választ kaptuk:

— A kormány tudvalevőleg zár alá vette az összes gabona és lisztkészletünket, hogy a lakosság egyenlő és igazságos ellátását biztosítsa. Ennek folytán a közlelmezési ügyosztálynak nem volt módjában a kereskedők részére idejében lisztet juttatni, mert azt előbb a közlelmezési miniszteriumból kellett kérnünk. Technikai nehézségek miatt a miniszterium lisztküldő sűrűnyét csak nagypénteken délután kaptam készhez és így lehetetlen volt a lisztet az ünnepek előtt kiosztanunk. Már is intézkedem azonban, hogy a közönség még húsvét hetében megkapja fejadag szerint járó lisztmennyiségét. Előrelátható természetesen, hogy a jövőben rend lesz e tekintetben...

— Kinek az utalványozása folyán kapott mindezek dacára a debreceni zsidóság két vagon finom lisztet macessz sütés céljaira?

— Nem debreceni és nem hatósági liszt az kérem... A zsidó hitközség megszállott területeiről szerezte azt be, jelentette a liszt-hivatalnak, mely a lisztkönyvek megfelelő szelevényeinek bevonása ellenében birtokában hagyta a két vagon lisztet.

— Az új maximális árak rettenetes és mindenképpen indokolt elkeseredést váltottak ki a készpénzből élő lakosság körében. Mi az oka annak, hogy az Árvizsgáló Bizottság ismét emelte az árakat?

— Az élelmicikkek árainak emelése azért vált szükségessé, mert a Tiszántúli összhangba kellett hoznunk az ország más vidékeivel, ahol az árak még ezeknél is magasabbak, — másrészt pedig meg kellett akadályoznunk azt, hogy egyes üzérkedők alacsony árakon összevásárolják a készleteket és a közönségnek horribilis áráért bocsassák rendelkezésére. Ez az intézkedés csakis a közönség megvédelmezését célozta.

— Van-e kilátás arra, hogy végre cukorhoz jut a város?

— Most kaptunk a Cukorközponttól 180 métermázsas cukrot, de az oly elenyészlen csekély mennyiség, hogy nem tudunk vele mit kezdeni. — Cukorjegyekre fogjuk kiadni, azért, hogy mindenkinek egyformán jusson felőle. Információim szerint alig hírhed, hogy e téren javulni fog a helyzet, mert a Cukorközpont sem rendelkezik elegendő készletekkel...

— Hogy fogunk ezentúl sóhoz jutni, tanácsnok ur?

— Az bizony még a jövő titka... Egyelőre van sónk. A nemzeti hadsereg bevonulása után első dolgom volt, hogy az üzérkedni felhalmozott meglehetősen sós készletet lefoglaljam s így a só-uzsorát meggátoljam. Ez teljes

eredménnyel járt és költő fakrékoskodás mellett pár hónapig nem lesz só-hiány Debrecenben...

— Mi van az ötmillió értékű cseh-ipcikkkel?

— A héten magam fogok azokért ki-menni. Mint értesültem, a cipő körül van baj. Eredetileg ugyanis 5000 pár cipőt vet-tünk, de később 10,000 párt kértünk a cseh-ektől. Ezt nem akarják adni, hanem mást kínálnak cserébe. Remélem, sikerülni fog mégis-megegyezni velük...

Kissé megkönnyebbülve hagytuk el a tanácsos szobáját, bár még mindig nagyon furja az oldalunkat az a macessz-ügy. Hogy tudtak a zsidók manapág 2 vagon lisztet behozni Debrecenbe?!

A magyar királyi pénzügyminiszterium 1716. F. N. 1920. szám alatt a magyar kir. állampénztárakhoz intézett rendeletével abból a célból, hogy lehetővé tétessék, hogy a román megszállás alól felszabadult területeknek csupán román felülbélyegzéssel ellátott bankjegyekkel rendelkező lakosai fizetési eszközökhöz jus-sanak, akként rendelkezett, hogy a román megszállás alól felszabadult tisztántúli területen la-kóktól a román felülbélyegzést bankjegyek is átvétesse. A pénzügyi központ tagjai a román felülbélyegzéssel ellátott bankjegyeket saját számlájuk terhére veszik át, gyűjtik, az állampénztárba azonban be nem szolgáltatják.

Az országos központi hitelszövetkezet kötelekibe tartozó hitelszövetkezetek a román felülbélyegzéssel ellátott bankjegyeket, amennyiben igazoltan román megszállás alól fel-szabadult területen lakók tulajdonát képezi, a lakosság pénzellátásának biztosítása érdekében fogadják el és ezeket a bankjegyeket a felek a többi bankjegyektől elkülönítve külön befizetési lap kíséretében adják át a hitelszövetke-zeteknek, amelyek az elszámolást pénzek tekintetében is az eddig vezetett naplóknak foga-natosítják. Azonban ezeknek a pénzeknek az állampénztárhoz mint főgyűjtőhelyhez való be-szolgáltatása alkalmával a naplóban feltüntetni azt, hogy a beszolgáltatót összegből mennyi esik a felülbélyegzés alá eső bankjegyekre és mennyi a román felülbélyegzéssel ellátott bank-jegyekre.

Az állami pénztár mint főgyűjtőhely úgy a felülbélyegzés alá eső, mint a román felülbélyegzéssel ellátott bankjegyeket a hitelszö-veketektől külön-külön befizetési lapok ki-séretében tartozik átvenni.

A gyűjtőhelyek a románfelülbélyegzéssel ellátott bankjegyek összegének 50 százaléka erejéig pénztári elismervényt adnak ki, másik 50 százalékaról pedig vagy nyugtát, vagy felülbélyegzett bankjegyeket szolgáltatnak ki. A közpénztárak által benyújtott román felülbélyegzéssel ellátott bankjegyeket is az állampénztárba mint főgyűjtőhelyre kell beszo-galtatni.

Hirdetmény

Felhívom Debrecen város lakosait, hogy a felajánlott, vagy a feleslegként mutakozó 20 mm. alóli *tengerijét* sürgősen szállítsák be a Termény és Aruraktárba, ahol az átvételről elismervényt kapnak s az ellenértéket a maxi-mális ár alapján a Magyar Általános Hitelbank gabonaosztálya, mint körzet bizományos fizeti ki. A 20 mm.-án felüli tételek nálunk az Ipar-kamara épületbe jelentendők be. Feleslegként mutakozó zab tekintet nélkül a mennyiségre sürgősen beszállítandó a Termény- és Áru-raktárban levő katonai élelmezési raktárba. A raktár által kiállított elismervény alapján az ellenértéket a Magyar Általános Hitelbank ga-bonaosztálya fizeti ki. Gabonagyűjtés országos kormánybiztossága debreceni kirendeltsége.

Az Arany János Társaság ma, szer-dán délután 5 órakor a kollegiumi Balogh Ferenc-teremben ülést tart. Tárgy: a színházi ünnepély. Az igazgató.

A kulisszák

mögött lázas munka folyik... Oh, nem azért, hogy ki tud többet dolgozni a lerongyolt, megnyomorított hazáért, — nem azért, hogy a tehetség, a rátermettség utat találjon magának, s a köz érdekben minél hasznosabb mértékben érvényesüljön, hanem azért, hogy ki tudja jobban kihasználni az új helyzet adta kedvező alkalmat. Ki tudja a koncot kézbekaparintani, ki tud jobban a mások fejetején előbbre jutni?... Az államrendőrség debreceni kerületének megszervezése még a kezdet stádiumában van, de a *kulisszák* utokzatosan megmozdultak máris. A konjunktúra lovagok, a törtető, bukfenező akarnokok akcióba léptek már, s gyalázatos aknamunkával helyezik el bombáikat a háttérben, hogy annak idején, — ha a személyi kérdés megoldására kerül a sor — a bombák robbanása elpusztítsa azt, aki nekik utjukban áll: a jelenlegi főkapitányt. Ma még alig hangzó csibumokkal dolgoznak ugyan, de bizonyos, hogy ez csak az előkészítés. Ma még rágalmaznak, besugnak, informálnak, — de lebbenni fog a fátyol s jönni az attack... Látjuk, érezzük, tapasztaljuk ennek a vakond-hadjáratnak undorító keleti szelét. A debreceni zsidóság és a megvásárolt uszályhordozók, akiknek sok-sok jó üzletét rontotta el a főkapitány hozzáférhetetlen fajmagyar puritán jelleme, akiknek sok borsot tört az orra alá az ő tántoríthatatlan energiája és vasökle, szabadulni szeretne tőle. Hiszen értjük mi a keservüket, panaszuikat, bánatukat. Ha a kormányhatalom respektálja 30 éves szeplőtelen, értékes multját, ha méltányolja kiváló képességeit és arravalóságát, ha az ország, a város érdekeit tartja egyedül szem előtt és magasabb méltóságba helyezi, nagyobb hatalommal ruházza föl: akkor az élelő fajzat minden reménye a lábrakapás iránt aligha fiaskót nem vallott Debrecenben... Csak hogy mi is tudjuk ám ezt és résen leszünk!

TÁVIRATOK

Haller belügyminiszter?

Budapest, ápril 6. (Nemz. St. tel. jel.) Haller Istvan kultuszminiszter belügyminiszter-ségének kérdése egyre jobban előtérbe lép, minthogy Beniczky Ödön az ellene indított rágalmozó hadjárat miatt nem hajlandó a belügyminiszteri tárcát vállalni. Haller belügyminisztersége esetén a kultuszminiszteri tárcát Beniczky Ödön, vagy Klebersberg Kunó gróf kapja.

Friedrichék ellenzékbe mennek

Budapest, ápril 6. (Nemz. St. tel. jel.) A Friedrich csoport a husvétii ünnepek alatt tartott értekezletén elhatározta, hogy az esetben ha a nemzetgyűlés a békeszerződés elfogadása mellett dönt, ellenzékbe megy át. Kimondotta, hogy az ország keresztyén nemzeti jellegét és területi sértetlenségét minden körülmények között meg akarja védeni.

Apponyi a miniszterelnöknél

Budapest, ápril 6. (Nemz. St. tel. jel.) Apponyi Albert gróf, a magyar bekeledegáció elnöke hétfőn délelben látogatást tett Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnöknél és vele hosszabb megbeszélést folytatott.

Uj oláh ágyugyár

Budapest, április 6. (N. St. t. j.) Brassóból jelentik, hogy az oláh kormány a győri ágyugyár lezerelt gépeivel Bukarestben egy új ágyugyárat szándékozik létesíteni. A munkálatokat megkezdték.

A Hadsereg eskütétele

Budapest, április 6. (N. St. t. j.) A Magyar Nemzeti Hadsereg végleges megállapítás szerint vasárnap, április 11-én teszi le az ünnepélyes esküt a Vérmezőn.

A békeszerződés átadása

Páris, április 6. (N. St. t. j.) A Telegraf Information arról értesült, hogy Praszynovszky Iván, a magyar bekeledegáció főtitkára legközelebb értesítést kap a nagykövetek tanácsától a békeszerződés átadásának időpontját illetőleg. A főtitkár táviratilag fogja az időpontot Apponyival közölni. Párisi körökben nagy a bizonytalanság arra nézve, hogy a magyar delegátusok alá írják-e a békét, vagy nem. Számítanak azzal az eshetőséggel is, hogy nem fogják aláírni.

Forrongás a Felvidéken

Budapest, április 6. (N. St. t. j.) Nyitra városából érkező hírek szerint ott a lakosság között nyílt forrongás tört ki a cseh erőszakoskodások miatt.

HIREK

Üzent a Felvidék is

a kassai dóm kriptájából, a kismárki templom sírboltjából, — üzent a Vág, a Garam, az Ipoly, a Bodrog, üzent a Táttra, a Fáttra, a Branyiszko, üzentek a korhadt fakerezetek, üzentek az elnémitott ajkak, s üzentek egy szó csupán:

— Siessetek!

— Rettenetes, ami ott történik... Zsebrák patkó tapodja a háromszínű lobogót, zsebrák tömlőc fojtja el a magyar szót, zsebrák hóhér öli meg a honfi but. Vér és könny mindenütt. Az ősmagyar végeken, a büszke sasfészekben, a viharvert ódon városokban, a fatornyos apró tótfalvakban egyformán némán türik a szenvedést, a megáldoztatást, s csak titkos könnyükbe fojtják be a panaszt, a jajkiáltást. De az idehallik. A könnyet lehozza a futó Duna, — Tisza, a sóhaj lefújja a Magas-Táttra, le a nagy Alföldre, a szabad magyar rónára s ökölbe szorul a magyar kéz a barázdák ölén. Kipirul az arc, lázban ég a szem, megdobban a szív, megcsörren a kard s a választ vízi, süviti a tavaszi szél Késmárk felé:

— Megyünk!

Csak még egy kicsit tőrjete, csak még egy picit szenvedjete, míg magunkat összeszedjük. Csak annyit, hogy megszáradjon testünkön a vér, csak annyit, hogy lélegezzet vegyünk, hogy mozogni tudjunk... S akkor jöhet a sátn minden cimborája, jöhet az orkán, jöhet a vész, magyar sástollat meg nem állítja, föl nem tartóztatja semmi a világon!...

A Debreceni Gazdasági Egyesület folyó

Éő 5-én tartotta rendes évzáró közgyűlését. Impozáns tömegben jelentek meg városunk napbarnított arcu gazdái és feszült figyelemmel kísérték a közgyűlés tárgyalásának minden mozzanatát. Egy hosszú évek hatalmas munkásságáról számol be a közgyűlés. Jóna István elnök rámutatva az elmúlt idők zivatarjainak megőrzésére, az ülést megnyitja. Meglepetően domborodik ki az egyesület elmúlt évi működése a titkári jelentésben, mely bepillantást enged arra, hogy városunk és gazdáink mezőgazdasági érdekét a vörös uvalom is, az egyesületet feloszlató rendelet dacára is megvédelmezte, továbbá hányszor volt helybeli hatóságainknak segítségére, avagy gazdáink érdekeinek védelmezésére a román megszállás szomorú napjaiban az erőszakos román parancsok eseteiben. Városunk mezőgazdaságát a román megszállás alatt ért károkról az adatokat a megszállás kezdetétől fogva gyűjti és dolgozza fel. Hogy a csendben folytatott munkásságát illetékes körök is méltányolták és érdemlegesen találták, mutatja az, hogy a versaillesi békekonferencia elé beterjesztett dokumentumok egyikét francia és angol fordításban az egyesület a saját bélyegzőjével és alá-

írásával is ellátta. Az egyesület kebelében működik a lótenyésztő-bizottság is, melynek elnöki tisztsége az előző elnök Debrecenből történt ellátása miatt egyideig börtöltelen volt. A közgyűlés a lótenyésztő-bizottság elnökévé egyhangúlag Csáky Jánost választotta meg. A közgyűlés a számvizsgáló bizottság által elkészített és a közgyűléshez beterjesztett pénzügyi jelentést 1919 évről a számvizsgáló jelentéssel együtt jóváhagyólag elfogadta. Csekélyebb jelentőségű egyesületi ügyek és elintézése után elnök a gyűlést bezárta.

— A Csokonai színház gázsa. Színházlátogató közönségünk, de a magyar színművészetet is fíjdalmasan érinti az a veszteség, mely a kis Borosnyay Károly halálával érte. Törekvő, reményekre jogosító talpa volt a színháznak az alig 23 éves fiatal művész, kit alig 13 napi betegség után döntötte sírba az agyburkolob. Tegnap temették öríási részvét mellett. Az egyházi szertartást dr. Lindenberger János püspök végezte, könnyetig megható bucsubeszéd kíséretében. Utána a színház személyzete érekel, majd a zenekar játszotta el Beethoven gyászindulóját. Azután pályatársai nevében Bihari Ákos bucsuztatta a korán elhunyt kollégát, mire az összes debreceni cigányzenekarok játszottak szép gyászdalokat. Végre a színházi zenekar indulója közben megindult az öríási néptömeg, hogy utolsó útjára kísérje a korán elhunyt művésznőt.

A Debreceni Keresztyén Kisgazda és Földmivesspárt irodája Piac-utca 7. szám alatt van.

— Lisztkönyvek beszoigátatása. A miniszterium rendelete alapján saját érdekében nyomtatékosan figyelmezteti a közéletmezési ügyosztály azokat, akik hatósági lisztellátást élveznek és ennek dacára esetleg liszt vagy buzakészletek birtokában vannak, hogy lisztkönyveiket buza, vagy liszt készletek erejéig a városi lisztirodánál ha adékialanul és annyival is inkább szolgáltatassák be, mivel ellenségetben kettős ellátás miatt súlyos kihágási büntetésnek teszik ki magukat. Közéletmezési ügyosztály.

— Rendőri hír. Kézrekerült padlástolvaj. A mult hó 29 én Papp Jenő mav. ellenőr (Hatvan-u. 1 sz.) panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a padlásra felterített fehérműtök egy részét ellopja. Másnap virradóra a kamarájából az ablakon keresztül 2 füstölt sertésoldalt vittek el. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a ruhaneműket Péter Gyula oláhláposi születésű 25 éves nős péksegéd, Csillag u. 55 szám alatti lakos lopta el. Letartóztatták.

A debreceni háziezred zenekara

Zenészek azonnal felvétetnek. Olyanok, akik már katonazenekarban szolgáltak, előnyben részesítetnek. Jelentkezni lehet délelőtt 9—12 és délután 2—4 ig Nőth Antal ezredkarmesternél, Szent-Anna 20. szám.

— Tiszti igazoláshoz szükséges nyomtatványok tényleges, tartalékos-, népielkelő-, nyugdíjas-tisztek és tisztjelöltek részére a II. sz. tiszti igazoló bizottságnál (Darabos-utca) kapható.

— Debreceni Gazdasági Egyesület értesít tagjait, hogy a zászló átadási ünnepekhez a belépőjegyeket az egyesületi titkári hivatala egyesületi tagok részére csütörtökön és pénteken osztja ki.

— Debreceni Gazdasági Egyesület tagjait rekerjük, hogy na nocsaractagjaik a szombati zászlóavatáson magyar ruhában kívánnak részt venni, jelentsék be titkári hivatalunkban csütörtökön estig, hogy számukra a belépő jegyet megszerezhessek. Elnökség.

— Debreceni Gazdasági Egyesület felhívja azon gazdákat, kik hatósági közreműködéssel december hó folyamán a román parancsnokság részére, tengerit és takarmányt szállítottak, szerda délig okvetlen jelentkezzenek titkári hivatalunkban, különben a részükre nálunk elhelyezett pénz rendelkezésükre bocsátjuk.

— A KÖNTÖSGÁTI háborus konyhakertészeti tagjai felhívják arra, hogy folyó hó 8-án, csütörtökön délután 3 órára a külső, két, téglagyár melletti földön, — 10-én, délután 3 órára pedig a belső, a büszörményi vasuti megálló örház melletti földön a birtokok kimutatása végett jelenjenek meg. Az intézőség.

— Stengel Károly a debreceni m. kir. állami rendőrség fogásza fogmütermét Batthyány-u. 16.sz.a.(saját ház) áthelyezte. Fogad d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig.

— Legrosszabb nyakkendőt is újja alakítják Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SZÍNHÁZ:
Szerdán C) bérlet: Tul a Nagykriványon, operett.

VIGSZÍNHÁZ:
Szerdán nincs előadás.

* **Katonaelőadások.** Husvét másodnapján délután Bánk bárt néztük végig a Vigszínházban. A nézőtérben sok katona volt jelen és pedig a legény-ségi állományból. Igaz gyönyörűséggel nézték végig és lelkes megindulással hallgatták a legnagyobb magyar szomorujátékot a mi vitéz, drága fiaink. Eszünkbe jutott, hogy néha napján, mondjuk havonként egyszer, legfeljebb kétszer nem lehetne-e a helyőrség számára leszállított árak mellett katonaelőadásokat tartani? Tisztán nemzeti műsossal. Például előadni megint Bánkot és felújítani a kedves, huszáros népszínművet, a Piros telyelárist? A színház nemcsak mulatóhely, de a szívek, a léleknek igazi nevelő iskolája is és hisszük, hogy derék néptünk, ha a színház módot nyújt rá, ezt a művelődési intézményt a maga épülésére, csuklására, de egyáltalán gyönyörödtetésére látogatni is fogja.

* **Füredy F. Gusztáv** negyedik előadásán bemutatására kerül Heimlich Iona közreműködésével Liszt Ferenc. Az előadás április 17-én lesz ugyancsak a Zenede termében és erre az előadásra a jegyek már átvételük Gárdosnál. Tekintettel a rendkívüli érdeklődésre kérik a Füredy-előadások törzsközönsége, hogy a jegyeket még e héten átvenni szíveskedjék, mert azután a jegyek csak a jelentkezés sorrendjében lesznek Gárdosnál kiadva. Heimlich Iona ki a Chopin-előadásán oly nagyszerű sikerrel mutatkozott be, ezúttal megint grandiózus műsossal szerepel, játszani fogja Lisztől a legbravurosabb alkotásokat, köztük a *Ricordanza*, a *Mefiszto-valert*, a *Camparellát* stb. és végül a *6-dik magyar rapsódiát*.

Színházi és mozgószínházi hirdetések jelentése:

* Tul a Nagykriványon operett ma kerül színre a Csokonai színházban. Ancsurát Árkossi Olga játssza. Nagyobb szerepeket játszanak: Székely Gyula, Várnai, Szigeti Jenő.

Jókai műve, az Aranyember új betanulással csütörtökön kerül színre. A címszerepet Bihari Ákos játssza.

Az Ocskai pár pénteken lép fel a Hoffmann meséi operettben.

* A sport zélművészek. Egy rendkívül izgalmas és érdekes témájú kalandtörténet ez, melynek meséje a turtlénen játszódik le. Látunk egy izgalmas birkózást is. A műsor második slágere a „Csak ne lenne fodrász a világon” című 4 felvonásos vígjáték. Bemutatja az Apollo.

* Nordisk film az Arany Bika Moziában. Hans Hyan Lélekvásár című regényét 6 felvonásban mutatja be ma és holnap az Arany Bika Mozi. Előadások 6 és 8 órákor.

— A táncos bestia dráma 5 felvonásban. E nagy hatású dráma főszereplője Lia Mara az ösmert filmdiva. Bemutatja ma és holnap az Urania.

— **Felhívás.** Felhívom Debreczen város gazdaközönségét, hogy a városi sorompókon kívül eső birtokaikra mindenféle vetőmagot és élelmiszert csak úgy szállíthatnak ki, ha erre a városi közéletmezési hivatalból (Piac-u. 9 sz. l. em.) előzetesen engedélyt kérnek. Debreczen, 1920. ápr. 6. Rostás István, rendőrfőkapitány.

SPORT

A Nyomdász Sport Club és a Kereskedelmi Iskola válogatott csapata szerdán d. u. 4 órai kezdettel a DTE nagyterei pályáján football-mérkőzést tart.

DTE—DKASE 2:0 Szép közönség előtt folyt le a két régi rivális csapat barátságos mérkőzése. Az első félidőben mindkét csapat szép és nyugodt játékokat produkált. A második félidőben a tempót jobban bíró DTE fölénybe kerülve, egy 11 esből szerzi meg a vezető gólt, mit később 2-re szaporít.

Kiadja:

MAGYAR. NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP-
KIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.
E székért főszerkesztő felelős.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferenc József-ut 59

<p>APOLLO</p> <p>Szerda, csütörtök</p> <p>Afriai film</p> <p>Sportszélhámosok</p> <p>Kalandor történet 4 felv.</p> <p>Csak ne lenne fodrász a világon</p> <p>Vígjáték 4 felvonásban.</p> <p>Előadások 6 és 8 órákor.</p>	<p>URANIA</p> <p>Szerda Csütörtök</p> <p>ápril 7 8.</p> <p>Lia Mara a főszerepben</p> <p>A táncos bestia</p> <p>Dráma 5 felv.</p> <p>Előadások 6 és 8 órákor.</p>
<p>ARANY BIKA MOZI</p> <p>Szerda, csütörtök április 7-8.</p> <p>Nordisk film.</p> <p>HANS HYAN REGÉNYE</p> <p>LÉLEKVÁSÁR</p> <p>6 felvonás.</p> <p>Előadások 6 és 8 órákor.</p>	

Debreczeni iparosok.

<p>FORGÁCS I.</p> <p>Műbás, Badagos-telep.</p>	<p>Blattner József</p> <p>Csappó-utca 1. sz.</p> <p>Üvegezési és kőkereteségi vállalkozás tükrök és ablakok nagy választékban.</p>
<p>Riss Ferencz</p> <p>női szabó Piac-u. 56 szám. Izsákos munkát jutányos áron készít.</p>	<p>Koros Sándor</p> <p>Téli-szabó üzletében Piac-u. 60.</p> <p>Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók</p>
<p>Vecsey Antal</p> <p>vizagázott fogtechnikus</p> <p>Szent Anna-utca 6. szám.</p> <p>FOGHUZÁS FOGTÖMÉS</p>	<p>Sélyeggyár és véső-intézet</p> <p>PAULÓ I.</p> <p>Batthyányi-u. 22.</p>
<p>Tavaszi öltönyöket Katonai egyenruhák mórtek után, vagy fordítások a legolcsóbban és esimesen készülnek</p> <p>PISKOLTY PÉTER</p> <p>uri szabó üzletében Kossuth-utca 58. szám.</p>	

Akác és tölgyfát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként

Folyánszky Örszét tűzifakezveskedő

Mihály-u. végén, Szoboszló-ut. és Piac-u. 58.

DR. RÁCZ-FÉLE SCABIOL

kipróbált szer a lovak rühössége ellen

EGY LÓRA VALÓ ADAG ÁRÁ: 100 K.

Használati utasítás minden dobozon mellékeelve. Főraktár:

DR. REX FERENC KÖZPONTI DROGERIÁJA

Debreczen, Városháza épület. :-:

Értesítem a tisztelt megbízómat, hogy és mindenféle színre festek. Tisztítok férfi és női ruhákat legkényesebb igényeknek megfelelően 8 nap alatt, gyász vagy sürgős esetekben soron kívül 48 óra alatt kifogástalanul készítem. — Becses pártfogást kér

Hungária gőzmosó és kelefestő vegy-tisztító vállalat

Debreczen, Péterfia-u. 4. Telefon 399.

Kerekpár

szabadonfutó és egy hegedű eladó Dugovics Titusz-utca 8.

Husvétli szórós dugós parfümök!!!

Adjusztált, valamint kimért parfümök prima minőségben, manikűr kasszák valamint mindenféle piperecikkek, szappanok legolcsóbban szereshetők is a

Korzó Droguerlában Piac-utca 42.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokon tíz szölg 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szölg 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik.

<p>Elveszett</p> <p>hétfő a Szent Anna-utcai iemplomtól a Közvágóhídig egy láncszerű arany karkötő. — Megtaláló illő jutalom e lenében átadhatja Közvágóhídon Blazseknel.</p>	<p>Hamisfogakat</p> <p>töröttet is veszek. — József kir. herceg u. 10 sz.</p> <p>Két</p> <p>butorozott szobát keresek keresztényen családnál fűrdő sző ával, villanyvilágítás-sal a belterületen. Cím a kiadóban.</p> <p>Jó minőségű</p> <p>régi széna, takarmányrépa nagy mennyiségben, zabos búkköny vetőmag, — m. har és mustármag kapható Molnár István gazdálkodónál Hajó-utca 2.</p> <p>Azonnali</p> <p>megvételre keresek használható kézi tengeri morzsolót Molnár István Hajó-utca 2 szám.</p> <p>Elveszett</p> <p>egy tehé (kicsiny, kocs, pirostarka) a Nagyerdőről csütörtökön éjjel. Megtalálója illő jutalom ellenében értesítse a városi erdőhivatalt Nagyerdő 12.</p> <p>Haszonbérbe</p> <p>azonnal kiadó a vagon-gyárral s emben 22 hold föld Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. szám.</p> <p>Valódi</p> <p>ezüst 6 személyes evőkészlet eladó Nap-u. 5.</p> <p>Szülőkaró</p> <p>uj olcsón eladó. Nyil-u. 20. szám.</p>
<p>Csak</p> <p>10 koronáért készít igazolvány és bérletképet — Gyorsfényírda Petőfi-tér.</p>	<p>Két</p> <p>hasas magkoca eladó Simonyi-ut 26. D.</p>
<p>Hatvan-utcai ház</p> <p>kettős udvarral, gyártelepnek kiválóan alkalmas eladó Egmalom-u. 3.</p>	<p>150 holdas</p> <p>bolgárkertészet vezetésére alkalmas diplomás keretű keres a szerencsi cukorgyár azonnali belépésre. Tudakozódni Homokkert-utca 13.</p>
<p>Csösz</p> <p>keresnek a bírósági tisztviselőket. Jelentkezés kedden délelőtt Járásbíróság földszint 7.</p>	<p>MAKULATUR PAPIR</p> <p>kilőszámra kapható la- unk kiadóhivatalában.</p> <p>3-4 szobás</p> <p>butorzatlan lakást keres azonnalra vagy május elsejére Oeserreicher százados.</p>

Most érkezett árúk!

Citrom	Raffia
Datolya	Gyufa
Aixi olaj	Sorax
Bihari pont	Cipókrém
Répamagvak	Mandula
Papirszineg	Mazsola
Kénpor	Orosz hal
Salaicai	Lucerna mag
Gyertya	Keikáposzta mag
Fogvájó	Kenlep
Vérnarancs	Likörök
Mogyoró	Fenyő mag
Füge	Rézgálic
Palugyal bor	Karalábé mag
Csokoládé	Pipereszappan
Mustár	Paradisommártás
Gyümölcsjam	Parkett kenőes

Vaspor legolcsóbb beszerzési forrása

Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

Akadémie Internationale

Széchenyi-utca 42. sz. I. em.

Francis, Angol, Német, Olasz, Román, Magyar magánórákban és tanfolyamokban

Új tanfolyamok minden hó elsején!

A tanfolyamokra csakis általános műveltséggel rendelkezők vétetnek fel.